

Nieuwjaarstoespraak 1 januari 2021

Beste parochianen,

2020 was een bijzonder jaar. Een jaar zoals we eigenlijk niet eerder gekend hebben in de geschiedenis van parochie Onze Lieve Vrouw van Amersfoort. We hebben het Eucharistisch Centrum verplaatst van de Heilig Kruiskerk naar de Sint Martinuskerk. De transitie is zoals u weet in volle gang onder regie van het transitieteam waarbij alle geloofsgemeenschappen betrokken zijn inclusief vanuit het pastoraal team Mauricio Meneses en Josephine van Pampus en vanuit het bestuur Micheline Paffen-Zeenni. We hebben de hoorzittingen gehad omtrent onttrekking aan de eredienst van de Heiligkruiskerk. Inmiddels is de aanvraag tot onttrekking aan de eredienst ingediend bij het bisdom in Utrecht. En we hebben, en zitten, midden in coronatijd. We zitten zelfs in de strengste lockdown in Nederland tot nu toe. En dat hakt erin!

En juist in deze laatste dagen van het afgelopen jaar, maakt pastor Roderick bekend dat hij zich voortaan voor 100% zal richten op zijn werk als mediapriester. Hierdoor kan hij zich volledig wijden aan televisieprogramma's, social media-optredens en de internationale internet-vieringen waarin hij voorgaat. Persoonlijk, en ik denk met mij vele parochianen, vind dit echt een groot verlies voor onze parochie. Ik luisterde zelf graag en ook zeer regelmatig naar zijn H.Missen zowel in de kerk als via de livestream. Ik spreek namens zowel bestuur als pastoraal team hierbij mijn dank uit naar al zijn jaren dat hij aan onze parochie verbonden is geweest. Ik wens hem ook veel succes met al zijn werkzaamheden, zijn roeping, als mediapriester.

De kerken waren tot ons groot verdriet leeg met Kerstavond en met 1^e en 2^e Kerstdag mochten er maximaal 30 mensen aanwezig zijn, er was geen Kerstallententoonstelling, er was geen lichtjesroute, etc. Met Kerst mochten er thuis maar maximaal drie gasten aanschuiven, met Oud en Nieuw slechts twee.

Maar we houden het vol: er zijn afgelopen tijd verschillende activiteiten aangeboden die wel konden doorgaan zoals bij voorbeeld een Kerstvossenjacht, georganiseerd vanuit onder andere onze pastoraal werker Josephine: een tocht in Nieuwland, Vathorst, Kattenbroek en Zielhorst, voor ouderen en voor jongeren, een Kribbejacht in de binnenstad en een intiem kerstconcert in de St. Josephkerk en nog veel meer. Suhail probeert ondertussen de jongeren, vooral digitaal, in de lockdown nabij te zijn.

Er is nu ook eindelijk een lichtje in de tunnel: de vaccinaties komen er aan. Te starten met de verzorgers in de zorgcentra en de zwaksten in onze maatschappij. Stap voor stap komen we dichterbij het licht. En dat is ook wat het Kerstkind ons komt brengen. Licht. Licht aan het eind van deze donkere tunnel.

Een donkere tunnel waarin veel verdriet is geweest: verdriet om de familieleden en vrienden die slachtoffer zijn geworden van corona, verdriet om de verloren baan, of het verloren bedrijf, de stress bij jonge ouders bij het thuiswerken tegelijk met de kinderen thuis, financiële zorgen, zorgen om de oudere naasten die nauwelijks bezoek ontvingen, zorgen om het hamsteren: is er nog iets over straks voor mij?

Er zijn ook positieve zaken gebeurd: weten jullie nog hoe helder de hemel werd toen er nauwelijks meer vliegtuigen vlogen? Nauwelijks files, de natuur fleurde op, er was ook weer wat meer tijd voor een gesprek. Er zijn veel mooie initiatieven ontstaan van buurtbewoners die elkaar voorheen nauwelijks zagen: de maatschappij ging een tandje langzamer, men werd creatiever en men was weer in staat elkaar te zien.

Deze week las ik een spreuk: zonder donker, kan het geen licht zijn. En ik las ook: zonder regen is er geen regenboog. Ik moest eerst een beetje lachen om deze wijsheden; maar er zit zeker een kern van waarheid in. Zoals Josephine terecht zei: in haar inleiding in Mirakel: We hebben allemaal een mateloos verlangen naar Het Goede. Ze heeft daarbij een prachtig jaar thema verwoord: om te verbinden met anderen, moet je vertragen. En dit wordt ons jaarthema: dat we Het Goede daadwerkelijk gaan leven.

Dit jaar is terecht veel aandacht uitgegaan naar de Heilig Kruiskerk en de St. Martinuskerk. Ik realiseer me terdege dat de bestuurlijke aandacht niet geheel meer in evenwicht is geweest naar de andere geloofsgemeenschappen. Terugkijkend door alle Mirakels van dit jaar dacht ik echt: wat zijn er ook veel mooie of andere indringende dingen gebeurd!

Want wat las ik allemaal terug? Te beginnen in februari 2020 is de toekomstvisie van onze parochie gepubliceerd in de Mirakel. We hebben begin 2020 ook afscheid genomen van Ellen Hogema. Ik zag een prachtig interview met Huub Hemels als voortrekker van Wijkherberg De Heilige Geest. Met overtuiging en trouw aan mensen. Het Sint Henricuskoor bestond 60 jaar. Ik mocht daar bij aanwezig zijn in de Sint Ansfriduskerk.

In de volgende Mirakel van april/mei lezen we voor het eerst dat alle publieke liturgische vieringen op zaterdagavonden en zondagen zijn afgelast. Corona heeft definitief intrede gedaan in ons land, een onwerkelijke situatie die grote impact heeft gekregen op de samenleving en onze gemeenschappen. Pastor Roderick Vonhögen heeft met de locatieraad van de St.Josephkerk het initiatief genomen om online voor de gehele parochie aanwezig te zijn. Een maand later zal blijken dat er een speciale taskforce in het leven is geroepen waarvan pastor Roderick projectleider is en waarin zowel het bestuur van parochie Onze Lieve Vrouw van Amersfoort als Martha Maria zijn vertegenwoordigd. Het online vieren krijgt een definitieve plek in onze parochie.

Er ontstaan nog meer mooie initiatieven, zoals een kaartenactie om een kaartje te sturen aan een naaste. De Mirakel hinkte nog wel op twee benen, zag ik. Er worden mooie aankondigingen gedaan zoals bv de 'Mariadag' op 16 mei in de Ansfrius welke helaas later toch niet door zal gaan. Tegelijk staat er al de eerste afmelding in: 'Hoogland goes Blackgospel' gaat niet door. Ik weet dat echt heel veel mensen hier hard op geoefend hadden. Gelukkig konden de Eerste Communievieringen waar Edith Vos de bezielende kracht achter is, wel doorgang vinden. Overigens: Edith bereidde dit jaar ook weer een grote groep nieuwe Rooms-Katholieken voor met een prachtige cursus met onderwerpen zoals Maria, de Sacramenten, de Eucharistie, en bidden. En ook het kerkelijk jaar, zoals dat in de RK traditie thuis en in de kerk beleefd wordt kwam aan bod.

In de juni Mirakel staat een overzicht van op welke wijze elke geloofsgemeenschap de betekenis van nabijheid invult in deze coronatijd. De mensen rond de St.Franciscus Xaveriuskerk bieden naast de onlinevieringen ook een moment om elkaar virtueel te ontmoeten; via laptop of I-pad is er op maandagmiddag een ontmoetingsmiddag. Ook bij het Brandpunt is er na de zondagse online-samenkomst een zogeheten Zoom-meeting: zo'n 40 mensen drinken dan gezamenlijk een kopje koffie en er worden verhalen gedeeld. De Heilig Kruiskerk is juist een oase van gewenste rust: de kerk is regelmatig geopend voor stil gebed en een kaarsje. In de de St. Josephkerk wordt deze periode juist gebruikt om flink te gaan klussen: kleine reparaties worden uitgevoerd en er wordt grondig schoongemaakt. Ook in de St. Ansfriuskerk wordt gezamenlijk gebeden op dezelfde tijd. De teksten worden op zaterdagavond rondgestuurd per email. In de St. Martinuskerk zijn naast momenten van stilte, ook live klanken van orgel te horen of andere muziekinstrumenten. Er is een thematafel ingericht met daarop aangegeven

welke activiteit plaats zal vinden in of rondom de kerk. Tijdens het Paastridium zijn daar op het kerkplein de symbolen van Geloof, Hoop en Liefde geplaatst.

Ik lees ook terug dat pastoor Joachim Skiba voor enkele oudere mensen die geen internet hebben, zelfs een radio heeft gekocht zodat ze toch kunnen luisteren naar Radio Maria. Pastoraal werker Josephine van Pampus schrijft, belt, appt en mailt zich een slag in de rondte: de manier om mensen pastoraal nabij te kunnen zijn.

In juli zien we dat zelfs Vrouwevaart virtueel is gegaan. Diaken Frank Sieraal liep samen met Louis Runhaar, pastoor van de Oud-Katholieke kerk Sint Joris de route rond de oude binnenstad van Amersfoort. Ik heb het zelf ook gezien via het internet. Het was vroeg en nog fris; ze stapten in mijn ogen stevig door.

De kerkklokken van de voormalige H.Geestkerk zijn verhuisd naar Rusthof. Het kruis van de klokkentoren was bijna gesloopt maar is gelukkig door een parochiaan van de St. Ansfridus gered, voorzien van een nieuwe laag antracietkleurige verf, en staat nu in de tuin van de St. Ansfriduskerk als aandenken aan de H. Geestkerk. Een heel mooi gebaar.

En dan na de zomer, de Mirakel van september/oktober: de kerken worden weer geopend! We zijn allemaal erg blij, maar het is ook aftasten geblazen. Het is ook wel wat vreemd: we moeten reserveren, de looproute is bepaald en je kunt ook niet meer op je eigen vertrouwde plek zitten. Iets later bleek dat niet meer in alle kerken gereserveerd hoefde te worden; dat voelde als een vrijheid. We hebben in die tijd wel een speciaal coronateam in het leven geroepen, een samenwerking van bestuur (Renée Hoes) met pastoraal team (Josephine van Pampus en Mauricio Meneses). Want we wisten inmiddels ook: corona is niet weg voor de winter. Alleen wisten we toen nog niet in welke mate.

We hebben ook een diakenstudent gekregen: Josef Grosserüschkamp. Hij loopt bij ons stage om de parochie te leren kennen. Als gevolg van deze coronatijd, heb ik hem zelf nog niet mogen ontmoeten. Ik las: 'Zijn centrale thema is het bouwen van bruggen. Hij houdt ook van een van de titels van onze Paus: Pontifex Maximus: de grootste bruggenbouwer'. Mooi om ons, zeker in deze coronaperiode eens op te bezinnen. Ik vind het zelf een prachtig thema om verder mee te gaan. Wat betekent deze titel voor ons in onze, in mijn beleving, steeds meer versplinterde maatschappij?

Een Mirakel later zien we toch dat Corona weer de overhand krijgt. Pastor Roderick zelf krijgt corona, ondanks alle voorzorgmaatregelen van

hoestschermen, handenwassen en pincet. Maximaal dertig mensen mogen nog maar in de kerk aanwezig zijn. We zien steeds meer de consequenties. Een belangrijk moment zoals Allerzielen? Alleen de directe nabestaanden kunnen nog maar aanwezig zijn. De laatste Eucharistieviering in de Heilig Kruis zou op 22 november plaats vinden. Deze hebben we kunnen verzetten naar een zo laat mogelijk moment in de hoop, maar helaas niet de zekerheid, dat corona dan een beetje op z'n retour is. En dit opdat toch meer mensen aanwezig mogen zijn.

Diaken Jan Nieuwenhuis, voornamelijk actief in de Martha Maria parochie, maar wel degelijk onderdeel van het pastoraal team, vierde zijn 25 jarig jubileum. Sytze van der Velde, onze parochiesecretaris, maar zeker ook actief binnen de Franciscus Xaveriuskerk, ging met pensioen. Zijn taken voor wat betreft het centraal secretariaat zijn verdeeld over de reeds aanwezige mensen.

De nieuwbouw op de plek van de voormalige H.Geestkerk is klaar. In de binnentuin van het complex is de eerste steen van de Heilig Geestkerk weer teruggeplaatst als klein monument dat er aan herinnert dat er een kerk op die plek heeft gestaan. In die steen staat de tekst: 'Christus is de Hoeksteen. In Hem wordt ook gij opgebouwd tot een woning van God in de Geest'.

Beste parochianen, het was een bijzonder jaar, met veel verdriet, maar toch ook met hoogtepunten. Dat mogen we niet vergeten!

We gaan hier, uiteindelijk, in het licht van De Heer, sterker, krachtiger, saamhoriger uitkomen. Dat weet ik zeker.

Komend jaar staat in het teken van de verdere transitie en van inbedding en borging van alle parochianen in de geest van het hart van parochie Onze Lieve Vrouw van Amersfoort.

Ik hoop en ik bid dat wij met z'n allen de kracht mogen blijven vinden om locatie overstijgend te werken, aan één parochie Onze Lieve Vrouw van Amersfoort, want mijn diepste overtuiging is dat dit echt de enige manier is om als Rooms-Katholieke kerk in deze tijd overeind te blijven. Ik besef terdege de gehechtheid aan de eigen locatie, aan de eigen gewoonten, aan de zogeheten 'eigen mensen' die we elke zondag ontmoeten. Zo willen we ook in groter verband er voor elkaar zijn.

Samen vinden we elkaar, samen worden wij sterker, samen vinden wij de kracht en de energie om verder te gaan. Alleen samen zijn wij één parochie Onze Lieve Vrouw van Amersfoort.

Vanuit het parochiebestuur wens ik u allen een Zelig, hoopvol en gezond Nieuwjaar!

Angélique Liebens

Vicevoorzitter par. Onze Lieve Vrouw van Amersfoort